

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓
วันอังคารที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.
ณ ห้องสุนทร หงส์ลดารมภ์ อาคาร ๑ ชั้น ๓
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรรมการผู้มาประชุม

๑. นายปกรณ์ ปรียากร	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์	กรรมการ
๓. นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	กรรมการ
๔. นายวุฒิศักดิ์ ลากเจริญทรัพย์	กรรมการ
๕. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๖. นายเชษฐา โทณะวนิก	กรรมการ
๗. นายสุภาพ คลี่ขจาย	กรรมการ
๘. นายอนุสรณ์ ลิ้มมณี	กรรมการ
๙. นายเรืองวิทย์ เกษสุวรรณ	กรรมการ
๑๐. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายศักดิ์ ศแสฉาย	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปฯ
๑๒. นายกฤตกร เชษฐชัยวงศ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปฯ

กรรมการผู้ลาประชุม

๑. นายนครชิต สิงห์เสนี	ติดภารกิจ
๒. พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	ติดภารกิจ
๓. นายสนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.-๔. เจ้าหน้าที่ สศช. จำนวน ๔ คน

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๐๐ น.

วาระการประชุมที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑. ประธานกรรมการฯ กล่าวต้อนรับกรรมการฯ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระวาระ

๒. มติที่ประชุม รับทราบ

วาระการประชุมที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. ณ ห้องเดสสินทวงศ์ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓

วาระการประชุมที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

วาระการประชุมที่ ๓.๑ มติที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งความเห็นและประเด็นอภิปรายที่สำคัญ มติที่ประชุม และการดำเนินการในระยะต่อไปของที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ต่อที่ประชุมทราบ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑.๑ ความเห็นและประเด็นอภิปรายที่สำคัญ

- ๑.๑.๑ การดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ร่างแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เป็นการจัดทำและตั้งกิจกรรมการปฏิรูปประเทศจากแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมมาเป็นกิจกรรมการปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ซึ่งจำเป็นต้องสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนถึงแนวทางการดำเนินการสำหรับกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศที่ไม่ได้เป็นกิจกรรม Big Rock ตามที่สำนักงานฯ ได้รายงานต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานฯ จะเสนอคณะรัฐมนตรีมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศรับไปพิจารณาดำเนินการเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานต่อไป
- ๑.๑.๒ การสื่อสารและการสร้างความเข้าใจในแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) สำนักงานฯ ควรมีการจัดการประชุมร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการสื่อสารและสร้างความเข้าใจร่วมกันในกิจกรรม Big Rock หลังจากที่ร่างแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้รับความเห็นชอบตามขั้นตอนของกฎหมายครบถ้วนแล้ว
- ๑.๑.๓ การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศมีหน้าที่ขับเคลื่อนในระดับนโยบาย โดยสามารถเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมประชุมหารือเพื่อติดตามและเร่งรัดได้ ทั้งนี้ หากหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศสามารถแจ้งมายังสำนักงานฯ ให้ประสานไปยังสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ทำหน้าที่ขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศโดยดำเนินการติดตามเร่งรัดผ่านช่องทางของกลุ่ม ป.ย.ป. ประจำกระทรวงและหน่วยงานต่อไป
- ๑.๑.๔ การลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านจัดทำแผนการดำเนินงานสำหรับการลงพื้นที่และนำเสนอมายังสำนักงานฯ เพื่อพิจารณาประเด็นการปฏิรูปประเทศที่สอดคล้องกันในการลงพื้นที่ร่วมกัน ทั้งนี้ ควรพิจารณาทางเลือกรูปแบบการติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานควบคู่กันไป อาทิ การจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ๑.๑.๕ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ จากมติที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคณะ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ กำหนดให้การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ที่สามารถจ่ายค่าตอบแทนได้มีไม่เกิน ๑ คณะ และคณะละไม่เกินกว่า ๑๕ คน นั้น และด้วยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละคณะมีความจำเป็นในการต้องมีคณะอนุกรรมการฯ แตกต่างกัน ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการรวบรวมสถิติและความจำเป็นในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของทุกคณะ เพื่อพิจารณาแนวทางการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

๑.๒ มติที่ประชุมร่วมฯ

- ๑.๒.๑ เห็นชอบร่างแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๓ ด้าน โดยมอบหมายคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำความเห็นในที่ประชุมไป

ปรับปรุงร่างแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และส่งไปยังสำนักงานฯ ภายในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ ต่อไป

๑.๒.๒ มอบหมายสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการจัดทำเล่มแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ และระเบียบที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อนำเสนอต่อ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.๒๕๖๐ ต่อไป

๑.๓ การดำเนินการในระยะต่อไป

สำนักงานฯ จะนำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุงในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอรัฐสภาเพื่อทราบก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อนบังคับใช้ต่อไป

๒. มติที่ประชุม รับทราบ

วาระการประชุมที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

วาระการประชุมที่ ๓.๒ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานที่ประชุมทราบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ในประเด็นการพัฒนาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์สู่ผู้นำรุ่นใหม่ โดยประเด็นดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนเป็นผู้นำที่มีศักยภาพในมิติต่าง ๆ สามารถสร้างประโยชน์ให้กับสังคมและตนเอง รวมทั้งก้าวสู่การเป็นแกนนำนิสิต นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย

๑.๑ โครงการ Seed Project : การพัฒนาและส่งเสริมเยาวชนในระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่

๑.๑.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์
- ๒) เพื่อสร้างบุคลากรแกนนำเยาวชนที่สามารถพัฒนาจนกลายเป็นต้นแบบที่ดีต่อเด็กและเยาวชนโดยทั่วไป
- ๓) เพื่อสร้างและบริหารชุมชนบนสื่อสังคมออนไลน์สำหรับการขยายผลความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสังคม
- ๔) เพื่อสร้างเครือข่ายเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้มีจิตใจสำนึกรักบ้านเกิด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน/จังหวัดบ้านเกิด

๑.๑.๒ ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕

๑.๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย รุ่นละ ๕๐ คน รวม ๑๐ รุ่น ได้แก่ ๑) ผู้แทนนักศึกษาและเยาวชน ๒) ผู้แทนเครือข่ายเยาวชน ๓) ผู้แทนสถานีนิสิตนักศึกษา/องค์การนักศึกษา/สโมสรนักศึกษา ๔) ผู้แทนสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ๕) ผู้แทน NGO และ ๖) สื่อมวลชน

๑.๑.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการมีพื้นที่ให้แสดงออกและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาและค้นหาความต้องการในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

- ๒) ได้เครือข่ายเยาวชน-นักศึกษาที่เข้มแข็ง มีจิตใจรักในการพัฒนาชุมชน ตลอดจนมีทัศนคติและความเข้าใจที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๓) ได้แนวทางการจัดทำโครงการ Seed Project ในระดับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษาต่อไปในอนาคต

๑.๒ โครงการพัฒนาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ผู้นำรุ่นใหม่ (Young Creative Leaders Program)

๑.๒.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสร้างทักษะให้กับเยาวชน สู่การเป็นผู้นำเยาวชนรุ่นใหม่ ได้ค้นหาตนเอง สามารถปลดล๊อคศักยภาพในมิติต่าง ๆ และใช้ศักยภาพดังกล่าว สร้างประโยชน์ให้กับสังคมและตนเองได้จริงอย่างสร้างสรรค์
- ๒) เพื่อสร้างเครือข่ายผู้นำเยาวชนรุ่นใหม่ เป็นกำลังพลในการผลักดันสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดี พร้อมทั้งเผยแพร่ทักษะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ต่อสังคม
- ๓) เพื่อยกระดับขีดความสามารถเยาวชนไทย ผ่านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสมัยปัจจุบัน

๑.๒.๒ ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕

- ๑.๒.๓ กลุ่มเป้าหมาย รุ่นละ ๑๕๐ คน รวม ๑๐ รุ่น ได้แก่ ๑) เยาวชนอายุระหว่าง ๑๖ – ๑๘ ปี และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ ๒) กลุ่มสภานักเรียน องค์กรการบริหารส่วนนักเรียน คณะกรรมการนักเรียน หรือกลุ่มผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพื่อนนักเรียนและสังคม

๑.๒.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เยาวชนสามารถค้นหาตนเองได้ ผ่านแบบประเมินตนเองซึ่งมีมาตรฐานสากล (A+ rating, Better Bureau company, Oakland, CA, USA) และได้รับการเสริมสร้างทักษะ ปลดล๊อคศักยภาพในมิติต่าง ๆ การเป็นผู้นำเยาวชนรุ่นใหม่ ผ่านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสมัยปัจจุบัน

๒. **มติที่ประชุม** รับทราบและมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อเสนอดังกล่าวส่งต่อไปยังสถาบันพระปกเกล้าเพื่อประกอบการพิจารณาการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อไป

วาระการประชุมที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งที่ประชุมเรื่อง ความเห็นต่อร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ถึงประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดย สำนักงาน ป.ย.ป. มีความเห็นต่อร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง) ในประเด็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ ดังนี้ ๑) ไม่ขัดข้องในการกำหนดตัวชี้วัดที่ ๑ มีข้อเสนอที่ระบุแนวทาง กลไก และมาตรการในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนและขจัดความขัดแย้งทางการเมืองในสังคม และ ๒) ตัวชี้วัดที่ ๒ คะแนนด้านเสถียรภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรงของดัชนีธรรมาภิบาลโลกสูงขึ้น สำนักงาน ป.ย.ป. เห็นว่าควรตัดตัวชี้วัดดังกล่าวออกเนื่องจาก ๒.๑) การจัดทำข้อเสนอที่ประกอบด้วยแนวทาง กลไก และมาตรการในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนและขจัดความขัดแย้งทางการเมืองในสังคม ในการทำหน้าที่ ติดตาม แจ้งเตือน และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติไปสู่การปฏิบัตินั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ และอาจไม่ส่งผลต่อคะแนนอย่างมีนัยสำคัญ

๒.๒) การดำเนินการเพื่อให้เห็นผลตามตัวชี้วัดคะแนนด้านเสถียรภาพทางการเมืองและการปราศจากความเสี่ยงของดัชนีธรรมาภิบาลโลกสูงขึ้นอาจใช้เวลาดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในปี ๒๕๖๕ และ ๒.๓) การประเมินคะแนนดังกล่าวคะแนนที่ได้จะเป็นผลจากการสำรวจและเก็บข้อมูลย้อนหลัง ๑ - ๒ ปี ซึ่งไม่อาจสะท้อนผลสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองที่ดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๒. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานการปรับปรุงร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองตามความเห็นและมติที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และความเห็นจากสำนักงาน ป.ย.ป. แล้ว โดยสามารถสรุปสาระสำคัญร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง) ต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
		ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
๑. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	การประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย	๖๓	๖๕
๒. ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการนโยบายสาธารณะ			
๓. การเมืองมีเสถียรภาพและความมั่นคงตลอดจนเกิดความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ	Democracy Index	๖.๗๕	๗
๔. พรรคการเมืองและนักการเมืองยึดมั่นในประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก			

๒.๒ ภาพรวมร่างแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง)

๒.๒.๑ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑) เป้าหมาย ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) ตัวชี้วัด

๒.๑) คะแนนด้านการเคารพสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ ของการประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยเพิ่มขึ้น

๒.๒) คะแนนด้านการยึดมั่นในหลักนิติธรรม ของการประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยเพิ่มขึ้น

๒.๓) คะแนนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ของการประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยเพิ่มขึ้น

๒.๔) คะแนนด้านการสนับสนุนประชาธิปไตย ของการประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยเพิ่มขึ้น

๓) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สถาบันพระปกเกล้า

๔) ระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี ๒๕๖๕

๒.๒.๒ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ

๑) เป้าหมาย ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างแท้จริง

๒) ตัวชี้วัด

๒.๑) คะแนนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนของการประเมินสถานการณ์ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยเพิ่มขึ้น

๒.๒) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องทุกข์/แสดงความคิดเห็นประเภทการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและโครงการของรัฐที่ได้ดำเนินการจนได้ข้อยุติเพิ่มขึ้น

๓) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๔) ระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี ๒๕๖๕

๒.๒.๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

๑) เป้าหมาย ประชาชนมีความปรองดองสมานฉันท์และความขัดแย้งทางการเมืองในสังคมไทยลดลง

๒) ตัวชี้วัด มีข้อเสนอที่ระบุแนวทาง กลไก และมาตรการในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนและขจัดความขัดแย้งทางการเมืองในสังคม

๓) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง

๔) ระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี ๒๕๖๕

๒.๒.๔) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง

๑) เป้าหมาย พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีกระบวนการการคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม เข้ามาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

๒) ตัวชี้วัด

๒.๑) จำนวนสมาชิกพรรคการเมืองทั้งหมดเพิ่มขึ้น

๒.๒) จำนวนสาขาพรรคการเมืองทั้งหมดเพิ่มขึ้น

๒.๓) จำนวนตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดทั้งหมดเพิ่มขึ้น

๓) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๔) ระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี ๒๕๖๕

๒.๒.๕) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูป

๑) เป้าหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์และเชิงวิชาการ มีความโปร่งใสและมีการประเมินผลกระทบของร่างรัฐธรรมนูญอย่างครอบคลุม

๒) ตัวชี้วัด มีข้อเสนอที่ระบุโครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์และเชิงวิชาการ

๓) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก สถาบันพระปกเกล้า

๔) ระยะเวลาดำเนินการรวม ภายในปี ๒๕๖๕

๒.๒.๖) ข้อเสนอในการมีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ.

วัตถุประสงค์ : เสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระสำคัญ : มีหลักการและสาระสำคัญในการกำหนดให้คณะรัฐมนตรีสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ.

วัตถุประสงค์ : การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างแท้จริง โดยกำหนดรับรองสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนในขณะเดียวกันกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้ชัดเจน

สาระสำคัญ : มีหลักการและสาระสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ โดย กำหนดให้มีการรับรองสิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

๓. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

- ๓.๑** การขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐด้วย อาทิ ภาคประชาสังคมและภาคเอกชน เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวจะสามารถผลิตเนื้อหาที่ทันสมัยและมีเครื่องมือการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนได้มากกว่า และควรให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนกิจกรรมดังกล่าวด้วย เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีการทำงานที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ หน่วยงานด้านการศึกษาก็ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างการตระหนักรู้และการส่งเสริมความรู้ทางการเมืองตามกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ ต่อนักเรียนและนักศึกษาด้วย
- ๓.๒** การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ควรมีสาระสำคัญที่สามารถปลูกฝังให้ประชาธิปไตยเป็นวิถีชีวิตของประชาชนด้วย
- ๓.๓** ควรพิจารณาตั้งอนุกรรมการสำหรับขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปประเทศทั้ง ๕ กิจกรรม ภายหลังจากที่ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประกาศใช้ โดยให้กรรมการพิจารณาเสนอชื่อท่านละหนึ่งชื่อ เพื่อเป็นอนุกรรมการต่อไป
- ๓.๔** คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองควรมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเมืองในปัจจุบัน โดยอาจพิจารณาจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวิกฤตการณ์ทางการเมืองปัจจุบัน อาทิ การเชิญแกนนำผู้ชุมนุมเข้ามาร่วมพูดคุยหาทางออก โดยสำนักงานฯ สามารถสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำแผนดำเนินการและมีกลุ่มเป้าหมายชัดเจนต่อไป

๔. มติที่ประชุม

เห็นชอบใน (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ฉบับปรับปรุง) และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

วาระการประชุมที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งที่ประชุมพิจารณาวันและเวลาในการจัดประชุมรายเดือนตามมติที่ประชุม คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ คณะกรรมการฯ โดยกำหนดให้เป็นทุกวัน อังคารที่สองของแต่ละเดือน เวลา ๙.๓๐ น. ณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. มติที่ประชุม เห็นชอบวันและเวลาการจัดประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองเป็น ทุกวันอังคารที่สองของแต่ละเดือน เวลา ๙.๓๐ น. ณ สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำปฏิทินเพื่อแจ้ง วันและเวลาที่ชัดเจนต่อคณะกรรมการฯ ต่อไป

เลิกประชุม เวลา ๑๖.๓๐ น.

(นายกฤตกร เชษฐชัยวงศ์)

ผู้ช่วยเลขานุการฯ

ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม

(นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ)

กรรมการและเลขานุการฯ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม